

BEDRIJVENPANEL TILBURG

**Enquête over de economische
effecten van het coronavirus**

Mei 2020

*Gemeente Tilburg
Afdeling Informatievoorziening
Team Informatie- en Kenniscentrum
Theo Leliveld
Juni 2020*

INHOUDSOPGAVE

ONDERZOEKSRESULTATEN

- Kenmerken bedrijven	1
- Effecten binnen het bedrijf	2
- Maatregelenpakket van de overheid	7
- Kansen en mogelijkheden	9

BIJLAGEN

Bijlage 1: In welke andere branches zijn de bedrijven werkzaam	13
Bijlage 2: Uitsplitsingen onderzoeksresultaten naar bedrijfsgrootte	14
Bijlage 3: Uitsplitsingen onderzoeksresultaten naar branche	29
Bijlage 4: Vragenlijst	48

ONDERZOEKSRESULTATEN

Op 30 april 2020 hebben alle panelleden van het Bedrijvenpanel Tilburg een mail gehad met het verzoek deel te nemen aan een onderzoek over de economische effecten van het coronavirus. De veldwerkperiode liep door tot 17 mei. In totaal hebben 494 van de aangeschreven 1.730 bedrijven meegedaan aan de internet-enquête (respons 29%).

Verder is de enquête uitgezet bij de leden van Vitaal Tilburg, BMT en SRFT op een aantal bedrijventerreinen in Tilburg. 173 bedrijven hebben aan deze 'algemene' enquête meegedaan. In totaal hebben dus 667 bedrijven in Tilburg de vragenlijst over de economische effecten van het coronavirus ingevuld.

De uitkomsten van onderzoeken onder het Bedrijvenpanel Tilburg laten zien hoe bedrijven in grote lijnen over iets denken. De onderzoeken zijn niet volledig representatief voor alle Tilburgse bedrijven omdat we geen representatieve steekproef trekken en achteraf wegen op een aantal kenmerken. Het Bedrijvenpanel bestaat uit betrokken ondernemers/bedrijven die zichzelf hebben aangemeld voor deelname. Omdat met name het aantal eenpersoonsbedrijven/zzp'ers in het panel lager ligt dan het aantal eenpersoonsbedrijven dat in Tilburg gevestigd is, zijn de enquête resultaten gewogen naar bedrijfsgrootte. Door deze weging zijn de aantallen bedrijven per grootteklasse in overeenstemming gebracht met het werkelijke aantal bedrijven in Tilburg. Op die manier worden de resultaten zo representatief mogelijk gemaakt. De uitkomsten van het Bedrijvenpanel geven daarmee een goede indicatie van hoe de vlag erbij hangt.

Hieronder staan in de vorm van grafieken de uitkomsten van de enquête. Als een vraag betrekking heeft op een deel van het panel, is aangegeven hoeveel panelleden de vraag hebben beantwoord (n=...). Door afronding tellen de percentages in de tabellen niet altijd precies op tot 100%. Bij een aantal vragen was er een antwoordcategorie 'anders'. Deze antwoorden zijn samengevat weergegeven bij de betreffende vraag.

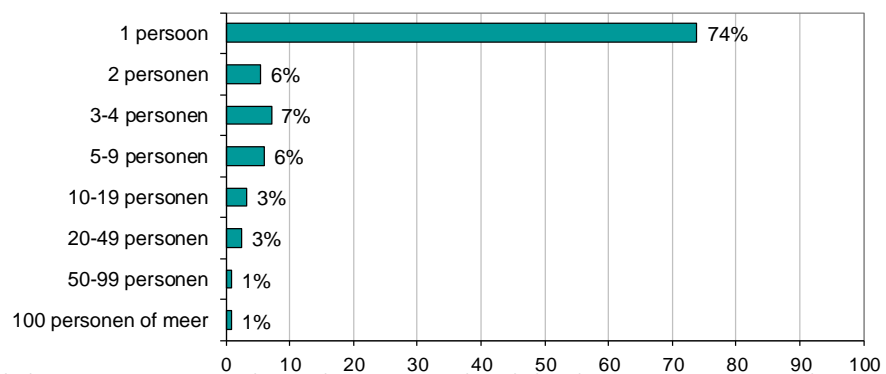
KENMERKEN BEDRIJVEN

Van alle Tilburgse bedrijven die de enquête hebben ingevuld behoort (na weging) 92% tot het kleinbedrijf (minder dan 10 werkzame personen), 7% behoort tot de middelgrote bedrijven (10 tot 100 werkzame personen) en 1% van de bedrijven telt 100 werkzame personen of meer (figuur 1). Driekwart van alle bedrijven (74%) in het panel telt maar één werkzame persoon, een zelfstandige zonder personeel (zzp'er).

De panelleden zijn werkzaam in diverse branches. De meeste panelleden (35%) zijn werkzaam in de zakelijke dienstverlening (zie figuur 2). Het aandeel van de detailhandel is 13%. Alle andere branches hebben een aandeel van minder dan 10%.

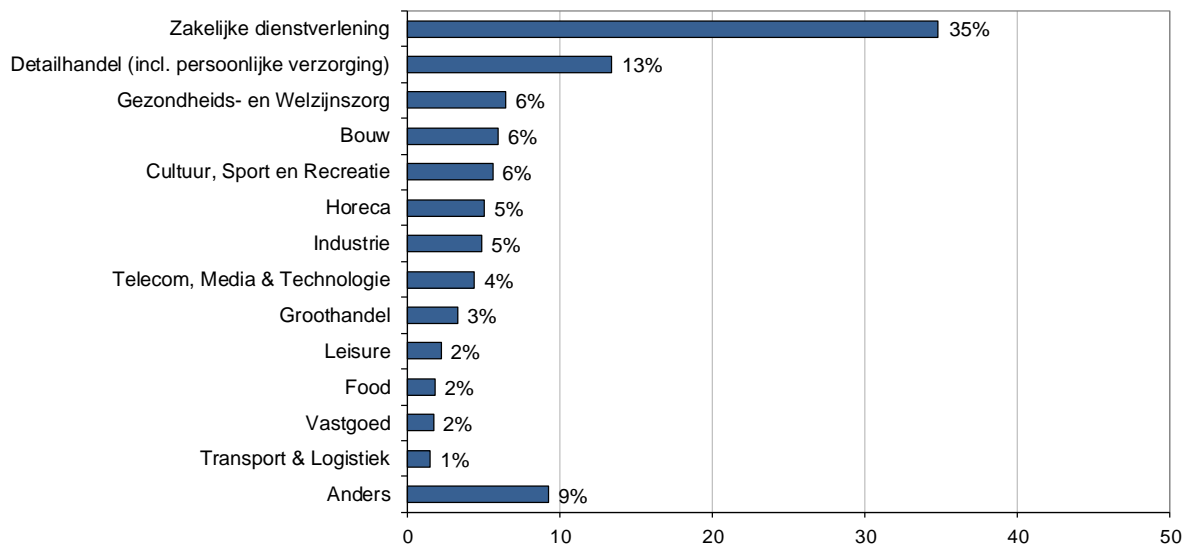
In bijlage 1 is te zien in welke andere branches bedrijven werkzaam zijn.

Figuur 1: Hoeveel personen zijn er op dit moment werkzaam bij uw bedrijf of het bedrijf waar u werkt (uzelf meegeteld)?*

* Inclusief mensen die tijdelijk thuis zitten en geen werk verrichten, maar wel op de loonlijst staan. Het gaat om het aantal banen.

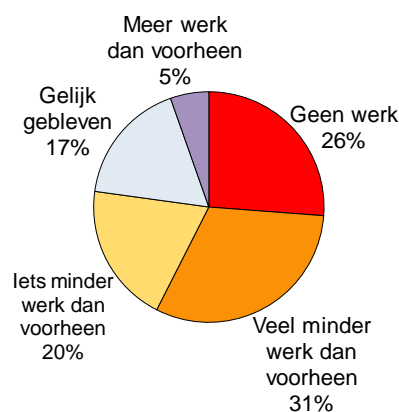
Figuur 2: In welke branche is uw bedrijf of het bedrijf waar u werkt werkzaam?

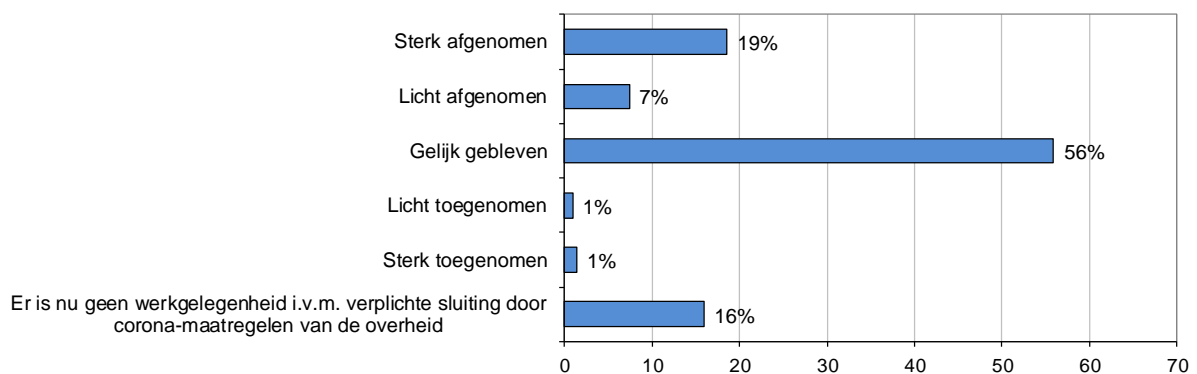
EFFECTEN BINNEN HET BEDRIJF

Een derde deel van de bedrijven (31%) heeft momenteel veel minder werk dan voorheen, 20% heeft iets minder werk dan voorheen, bij 17% van de bedrijven is de hoeveelheid werk gelijk gebleven (figuur 3). Maar een kwart van het panel (26%) heeft helemaal geen werk meer. Een klein deel van de bedrijven (5%) heeft juist méér werk dan voorheen.

Figuur 3: Is er voldoende werk voor het bedrijf?

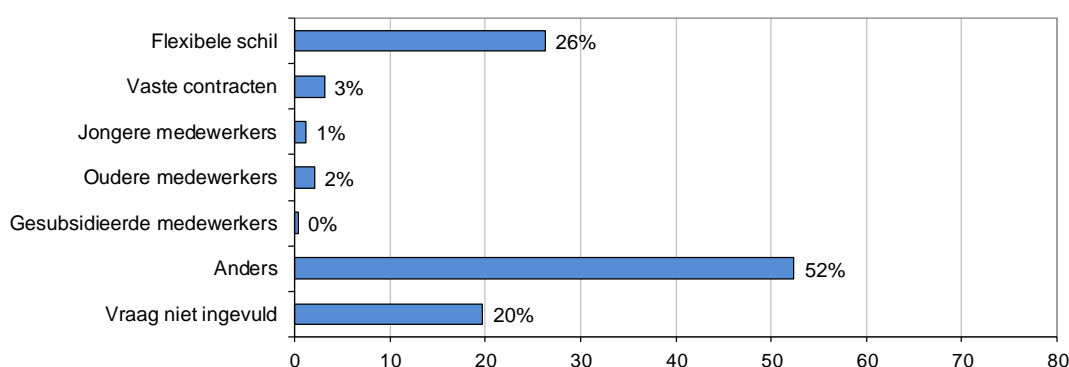
Figuur 4: Is de werkgelegenheid (het aantal banen) in uw bedrijf veranderd sinds 1 maart 2020?

Bij de meeste bedrijven (56%) is het aantal banen sinds 1 maart 2020 gelijk gebleven (figuur 4). Bij 7% van de bedrijven is het aantal banen licht afgenomen, bij 19% sterk afgenomen, en bij 16% is er nu geen werkgelegenheid i.v.m. verplichte sluiting door corona-maatregelen van de overheid. Bij 2% van de bedrijven is het aantal banen niet afgenomen maar toegenomen.

Van de bedrijven waarbij het aantal banen sinds 1 maart is afgenomen, heeft een kwart (26%) afscheid moeten nemen van de flexibele schil, 3% heeft afscheid genomen van vast krachten (figuur 5). Iets meer dan de helft heeft de antwoordcategorie 'anders' ingevuld, maar het merkwaardige is dat het bij driekwart van deze bedrijven om bedrijven gaat met maar 1 werkzame persoon, en als het om bedrijven met 2 personen of meer gaat wordt in de meeste gevallen aangegeven dat er van niemand afscheid is genomen. Verder valt op dat 20% van de bedrijven de vraag niet heeft beantwoord. De vraag is dan ook gerechtvaardigd of er echt zoveel banen zijn verdwenen als in de vorige vraag is aangegeven. Het lijkt er sterk op dat in ieder geval een deel van de bedrijven deze vraag niet goed geïnterpreteerd heeft. Bij verreweg het grootste deel van deze bedrijven is de werkgelegenheid (sterk) verminderd of geheel weggefallen, maar de vraag is hoeveel banen er sinds het uitbreken van het coronavirus daadwerkelijk verloren zijn gegaan.

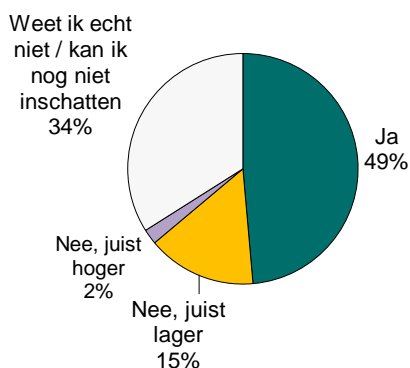
Figuur 5: Indien het aantal banen binnen uw bedrijf sinds 1 maart is afgenomen, van welke medewerkers heeft het bedrijf afscheid moeten nemen?*

* Meerkeuzevraag; respondenten konden meerdere antwoorden aanvinken, het totaal is daarom meer dan 100%
Deze vraag is alleen gesteld als het aantal banen binnen het bedrijf sinds 1 maart is afgenomen (n=204)

De helft van de bedrijven (49%) verwacht dat na de corona-crisis de werkgelegenheid (het aantal banen) in het bedrijf terug komt tot op het niveau van voor 1 maart 2020 (figuur 6). 15% van de bedrijven verwacht dat het aantal banen lager zal liggen dan voorheen, 2% denkt dat het aantal banen juist hoger zal liggen, 34% weet het niet of kan het nog niet inschatten.

Figuur 6: Verwacht u dat na de corona-crisis de werkgelegenheid (het aantal banen) in uw bedrijf of het bedrijf waar u werkt terug komt tot op het niveau van voor 1 maart 2020?*

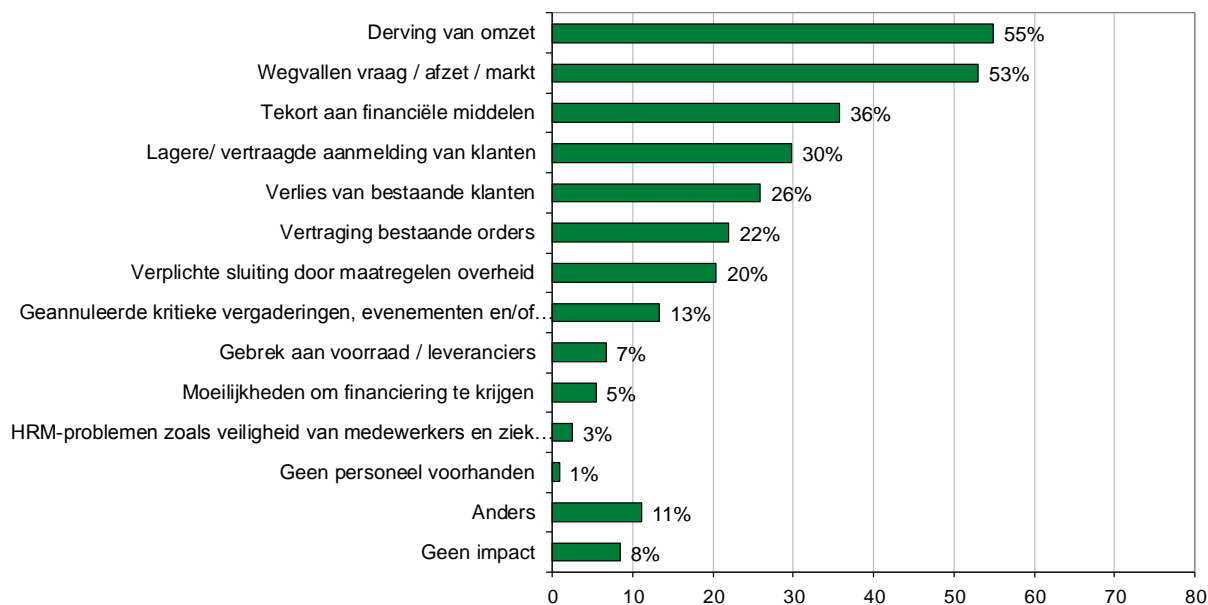

De impact van de uitbraak van het coronavirus op de bedrijven is groot (figuur 7). Ruim de helft van de bedrijven (55%) heeft te maken met derving van omzet, 53% met het weggeven van de vraag/afzet/markt.

Verder heeft 36% te maken met een tekort aan financiële middelen, 30% met lagere/ vertraagde aanmelding van klanten, 26% met een verlies van bestaande klanten, 22% met vertraging van bestaande orders, 20% met een verplichte sluiting door maatregelen van de overheid en 13% met geannuleerde kritieke vergaderingen, evenementen en/of internationale reizen. De overige gevolgen van de uitbraak van het coronavirus worden minder vaak genoemd. Bij de antwoordcategorie 'anders' wordt vaak genoemd dat de andere manier van werken, meer thuiswerken en online-vergaderen, 1,5 meter afstand nog wel de nodige aanpassingen vraagt en nog niet altijd evengoed werkt.

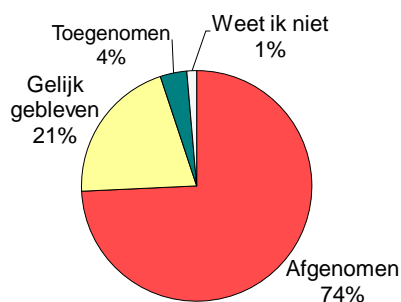
Bij driekwart van de bedrijven (74%) is de omzet van het bedrijf sinds 1 maart afgenomen (figuur 8). Bij 21% is de omzet gelijk gebleven, bij 4% toegenomen (weet niet 1%).

Figuur 7: Welke impact heeft de uitbraak van het coronavirus op uw bedrijf?*

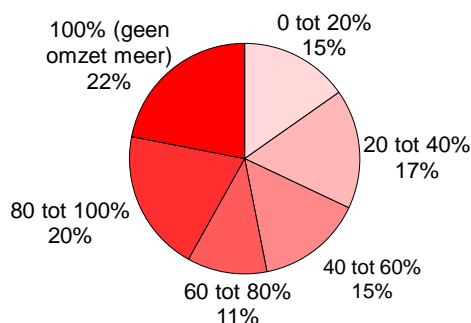
* Meerkeuzevraag; respondenten konden meerdere antwoorden aanvinken, het totaal is daarom meer dan 100%

Figuur 8: Is de omzet van uw bedrijf veranderd sinds 1 maart 2020?

Figuur 9: Met welk percentage is de omzet van uw bedrijf afgenomen sinds 1 maart 2020?*

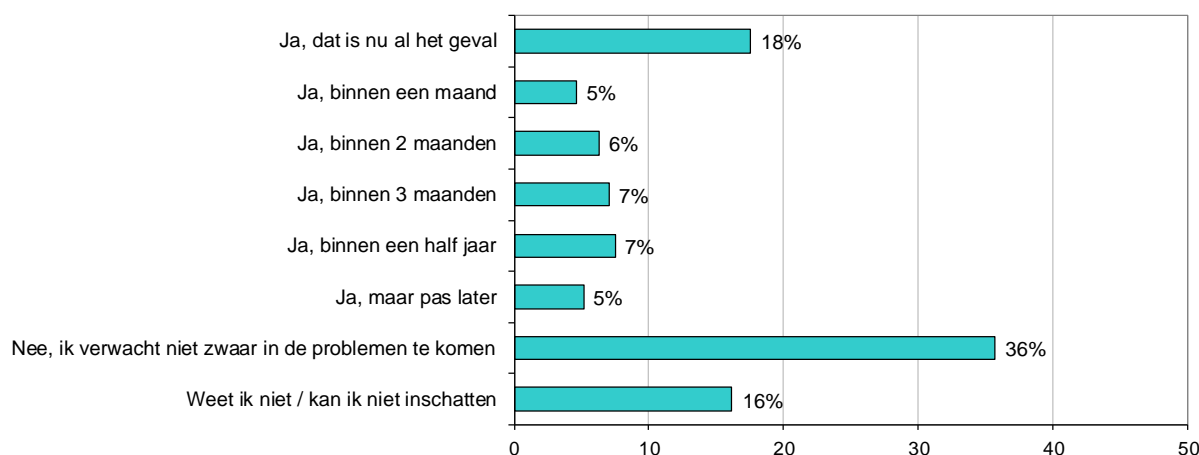

* Deze vraag is alleen gesteld aan bedrijven waarvan de omzet is afgenomen (n=497). Zo nodig is de omzet geschat.

Het percentage waarmee de omzet van bedrijven sinds 1 maart 2020 is afgenomen -indien er sprake is van omzetsdaling- varieert sterk (figuur 9), maar bij twee derde van de bedrijven is de omzet met minstens 40% afgenomen. Bijna een kwart van de bedrijven (22%) heeft zelfs helemaal geen omzet meer. Bij het kleine aantal bedrijven waarbij de omzet is toegenomen ligt de omzetsstijging meestal tussen de 0% en 40%.

Van alle bedrijven verwacht bijna de helft (48%) door de "intelligente lock down" zwaar in de problemen te komen, bij 18% is dat zelfs nu al het geval (figuur 10). Niet meer dan 36% van de bedrijven verwacht niet zwaar in de problemen te komen, 16% weet het niet of kan het nog niet inschatten.

Figuur 10: Verwacht u dat uw bedrijf of het bedrijf waar u werkt door de huidige "intelligente lock down" zwaar in de problemen komt?

Aan alle bedrijven is gevraagd welke maatregelen ze de afgelopen periode hebben genomen in verband met de coronacrisis (figuur 11). Van alle bedrijven heeft 30% landelijke of lokale steunmaatregelen aangevraagd, 28% heeft hygiënemaatregelen getroffen zoals mondkapjes of extra handgel, 25% heeft betalingen/investeringen/marketing uitgesteld, 20% heeft de operationele kosten verlaagd, eveneens 20% heeft een coronaprotocol opgesteld en gecommuniceerd, 19% heeft het bedrijf gesloten als gevolg van maatregelen van de overheid, 12% heeft medewerkers naar huis gestuurd om zoveel mogelijk thuis te werken, 10% heeft het bedrijf op eigen initiatief gesloten, 9% heeft de arbeidsuren verkort (o.a. door aangevraagde werktijdverkortingen en/of door tijdelijke contracten en flex-contracten van medewerkers te ontbinden) en 6% heeft krediet aangevraagd. Daarnaast heeft 18% van de bedrijven nog een andere maatregel genomen. Daarbij wordt het meest genoemd het digitaal/online werken en vergaderen, meer telefonisch contact en veranderen van het aanbod.

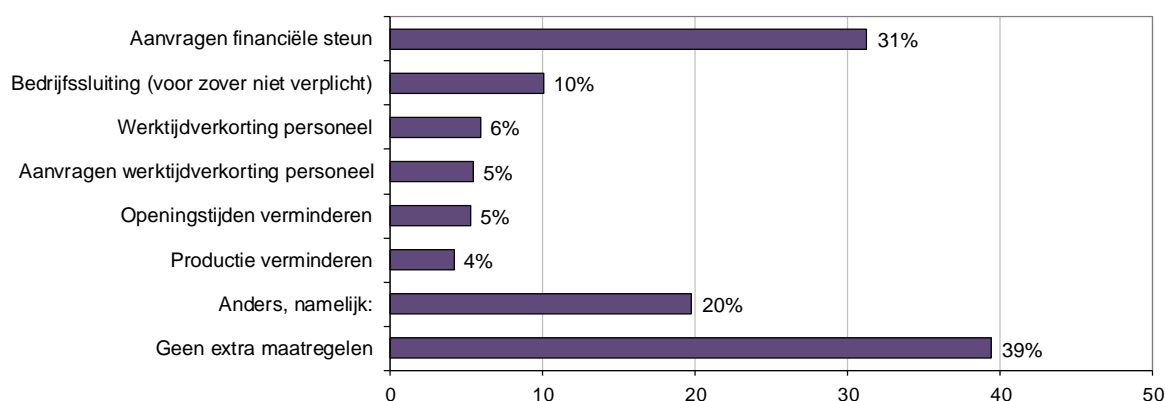
Van alle bedrijven heeft 18% geen maatregelen getroffen in verband met de coronacrisis.

Figuur 11: Welke maatregelen heeft uw bedrijf de afgelopen periode genomen in verband met de coronacrisis?*

* Meerkeuzevraag; respondenten konden meerdere antwoorden aanvinken, het totaal is daarom meer dan 100%

Figuur 12: Welke maatregelen gaat uw bedrijf nemen wanneer deze situatie langer gaat duren?*

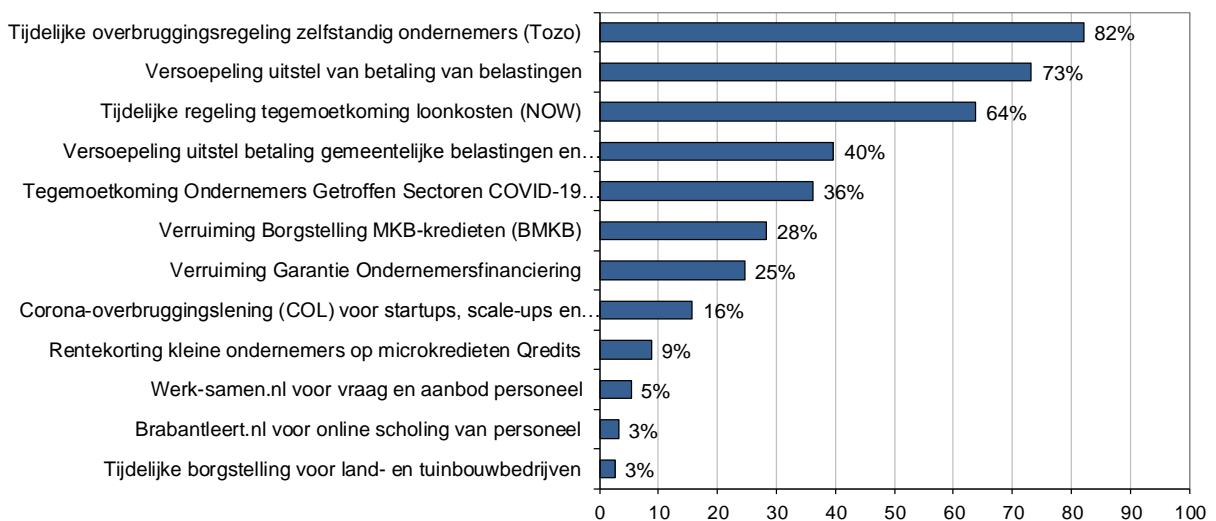
* Meerkeuzevraag; respondenten konden meerdere antwoorden aanvinken, het totaal is daarom meer dan 100%

Ook is gevraagd welke maatregelen bedrijven gaan nemen wanneer deze situatie langer gaat duren (figuur 12). Bijna een derde (31%) gaat financiële steun aanvragen. Verder wordt genoemd: bedrijfssluiting (voor zover niet verplicht) 10%, werktijdverkorting personeel 6%, aanvragen werktijdverkorting personeel 5%, openingstijden verminderen 5% en productie verminderen 4%. Een vijfde deel van de bedrijven gaat nog andere maatregelen nemen. Het meest wordt genoemd het 'aanpassen aanbod, online aanbod verhogen, nieuwe concepten ontwikkelen'. Gevolgd door 'afschied nemen van personeel' en 'dreigend faillissement/sluiten bedrijf'. 39% van alle bedrijven gaat geen extra maatregelen nemen wanneer deze situatie langer gaat duren.

MAATREGELENPAKKET VAN DE OVERHEID

In figuur 13 is te zien welke maatregelen van de overheid bij bedrijven bekend zijn. Het meest bekend zijn de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers Tozo (82% van alle bedrijven kent deze regeling), Versoepeling uitstel van betaling van belastingen (73%) en de tijdelijke regeling tegemoetkoming loonkosten NOW (64%). Iets minder bekend zijn de volgende maatregelen: Versoepeling uitstel betaling gemeentelijke belastingen en heffingen (40%), de Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 TGOS (36%), Verruiming Borgstelling MKB-kredieten BMKB (28%) en Verruiming Garantie Ondernemersfinanciering (25%).

Figuur 13: Welke van onderstaande maatregelen zijn bij u bekend?*

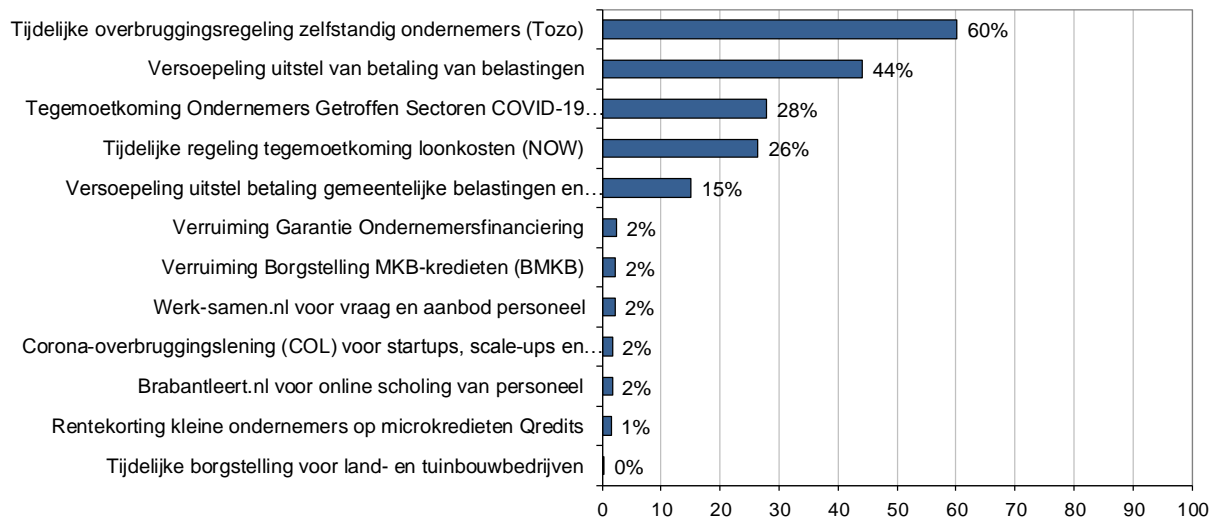

* Meerkeuzevraag; respondenten konden meerdere antwoorden aanvinken, het totaal is daarom meer dan 100%

Het minst bekend zijn de Corona-overbruggingslening (COL) voor startups, scale-ups en innovatieve MKB-ers (16%), de Rentekorting kleine ondernemers op microkredieten Qredits (9%), Werk-samen.nl voor vraag en aanbod van personeel (5%), Brabantleert.nl voor online scholing van personeel (3%), en de Tijdelijke borgstelling voor land- en tuinbouwbedrijven (3% van alle bedrijven kent deze regeling).

Daarnaast is gevraagd van welke maatregelen bedrijven gebruik maken of gaan maken. Verreweg het meest genoemd is de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers Tozo (60% van alle bedrijven maakt er gebruik van of gaat er gebruik van maken). Ook de maatregel Versoepeling uitstel van betaling van belastingen wordt relatief vaak genoemd (44%). Ruim een kwart van de bedrijven maakt gebruik of gaat gebruik maken van de Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 TGOS en de Tijdelijke regeling tegemoetkoming loonkosten NOW. Bij de maatregel Versoepeling uitstel betaling gemeentelijke belastingen en heffingen is dat 15%. Voor de overige maatregelen geldt dat slechts een klein deel van de bedrijven (1 of 2 procent) er gebruik van maakt of gaat maken.

Figuur 14: Van welke maatregelen maakt of gaat uw bedrijf gebruik maken?*

* Meerkeuzevraag; respondenten konden meerdere antwoorden aanvinken, het totaal is daarom meer dan 100%
Achter iedere maatregel stond een link naar een website met informatie over de betreffende maatregel. Als respondenten deze informatie wilden lezen, konden ze op een link klikken.

Figuur 15: Heeft u voldoende informatie over de bovengenoemde maatregelen?*

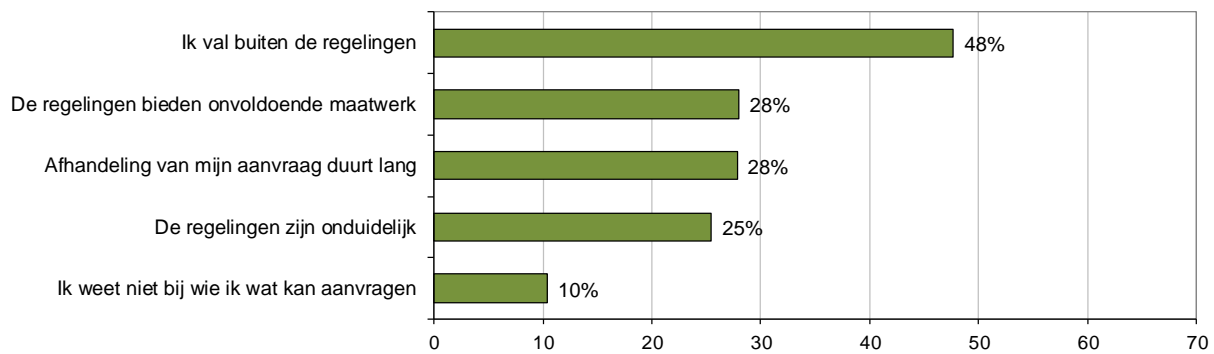

* Deze vraag is alleen gesteld aan bedrijven die bekend zijn met één of meer van de bovengenoemde maatregelen

In figuur 15 is te zien dat de meeste bedrijven (73%) voldoende informatie hebben over de bovengenoemde maatregelen, en daar bovenop 12% van de bedrijven omdat die in de vragenlijst de link naar de regeling hebben geopend en de informatie daarover hebben gelezen. Vijf procent van de bedrijven die bekend zijn met één of meer van de maatregelen heeft onvoldoende informatie over de maatregelen omdat ze niet weten waar ze een aanvraag moeten indienen en 10% heeft onvoldoende informatie vanwege een andere reden. Reden is dan vaak dat ondernemer niet weet of de regeling wel voor hem/haar van toepassing is.

Welke knelpunten ervaren bedrijven met de huidige maatregelen? Bijna de helft (48%) antwoordt dat ze buiten de regelingen vallen, 28% dat de regelingen onvoldoende maatwerk bieden, 28% dat de afhandeling van hun aanvraag lang duurt, 25% dat de regelingen onduidelijk zijn en 10% weet niet bij wie ze wat kunnen aanvragen (figuur 16). Er is gevraagd aan bedrijven waarom ze buiten de regeling vallen. Daarbij hebben de meeste ondernemers aangegeven dat het nog niet nodig was om gebruik te maken van de maatregelen. Het niet voldoen aan de SBI-code werd ook een aantal keer genoemd. Uit de opmerkingen is ook op te maken dat een klein aantal bedrijven niet kunnen vinden of ze gebruik kunnen maken van de Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandig Ondernemers (TOZO)-regeling.

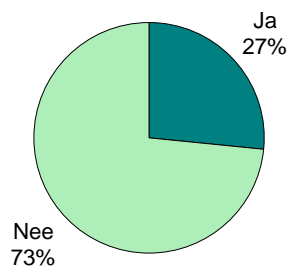
Figuur 16: Welke knelpunten ervaart u met de huidige maatregelen?*

* *Meerkeuzevraag; respondenten konden meerdere antwoorden aanvinken, het totaal is daarom meer dan 100%
Deze vraag is alleen gesteld aan bedrijven die bekend zijn met één of meer van de genoemde maatregelen*

Gevraagd is of bedrijven een maatregel missen die hun bedrijf kan helpen. Ruim een kwart (27%) antwoord hierop met 'ja'. Verreweg het meest wordt financiële steun genoemd en de aanpassing van de regelingen Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 TGOS en de Tijdelijke regeling tegemoetkoming loonkosten NOW, zodat ze hier wel gebruik van kunnen maken. In het geval van de NOW-regeling gaat het dan met name om een hoger percentage vergoeding van de loonkosten.

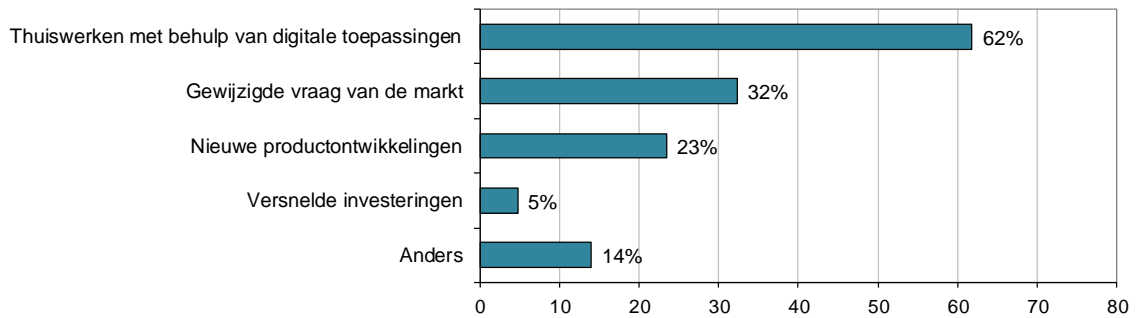
Figuur 17: Mist u een maatregel die uw bedrijf kan helpen?*

KANSEN EN MOGELIJKHEDEN

In figuur 18 is te zien welke ontwikkelingen binnen de bedrijven in een stroomversnelling zijn gekomen die als positief gezien worden, en die men na de crisis verder gaat ontwikkelen. Dat zijn de volgende ontwikkelingen: thuiswerken met behulp van digitale toepassingen (door 62% van de bedrijven genoemd), gewijzigde vraag van de markt (32%), nieuwe productontwikkelingen (23%) en tot slot versnelde investeringen (5%). 14% van de bedrijven noemt daarnaast nog een andere ontwikkeling. Meest genoemd online vergaderen, online lesgeven, online diensten aanbieden, thuiswerken. Overigens zeggen diverse bedrijven dat ze helemaal geen positieve ontwikkelingen zien.

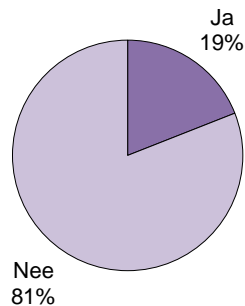
Figuur 18: Welke ontwikkelingen zijn in een stroomversnelling gekomen binnen uw bedrijf, en ervaart u als positief en gaat u verder ontwikkelen na de crisis?*

* Meerkeuzevraag; respondenten konden meerdere antwoorden aanvinken, het totaal is daarom meer dan 100%

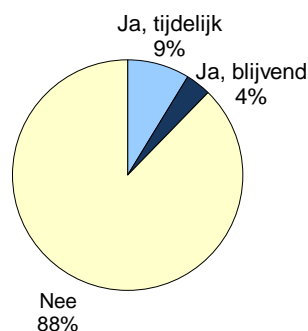
Van alle bedrijven met 2 werkzame personen of meer benut 19% de huidige periode om het personeel extra (digitaal) bij te scholen (figuur 19). Meer dan de helft van de antwoorden die ingevuld zijn bij 14% anders, gaan over het aanbieden van online-cursussen en webinars om kennis op te doen. Ongeveer een kwart geeft aan dat er trainingen gegeven worden om beter thuis te kunnen werken, zoals bijvoorbeeld digitaal vergaderen. Verder is 9% tijdelijk meer gaan samenwerken met andere bedrijven of instellingen, 4% blijvend (figuur 20).

Figuur 19: Benut uw bedrijf de huidige periode om het personeel extra (digitaal) bij te scholen?*

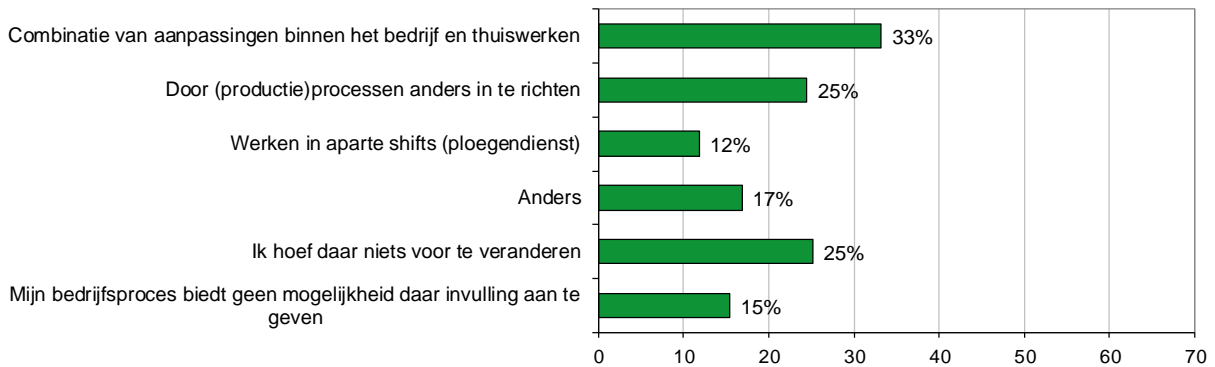
* Deze vraag is alleen gesteld aan bedrijven met 2 of meer werkzame personen

Figuur 20: Is uw bedrijf meer gaan samenwerken met andere bedrijven of instellingen?*

* Deze vraag is alleen gesteld aan bedrijven met 2 of meer werkzame personen

Figuur 21: Op welke manier kan uw bedrijf invulling geven aan de 1,5 meter economie?*

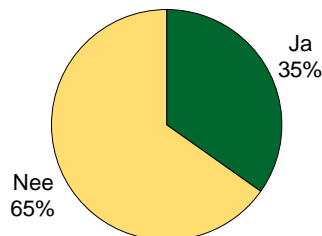

* Meerkeuzevraag; respondenten konden meerdere antwoorden aanvinken, het totaal is daarom meer dan 100%.
Deze vraag is alleen gesteld aan bedrijven met 2 of meer werkzame personen

Verder is gevraagd op welke manieren bedrijven invulling denken te kunnen geven aan de 1,5 meter economie (figuur 21). Een derde van alle bedrijven met minimaal 2 werkzame personen (33%) lost dit op door een combinatie van aanpassingen binnen het bedrijf en thuiswerken. Verder kan een kwart (productie)processen anders inrichten en kan 12% in aparte shifts (ploegendienst) werken. 17% noemt nog een andere manier om invulling te geven aan de 1,5 meter economie. Een kwart van de bedrijven hoeft daar niets voor te veranderen, en 15% zegt dat hun bedrijfsproces geen mogelijkheid biedt daar invulling aan te geven.

Van alle bedrijven met 2 werkzame personen of meer ziet 35% een rol voor de overheid bij het invulling geven aan de 1,5 meter economie. Die rol is, communiceren over de maatregelen, handhaven van de 1,5 meter, en adviseren hoe een bedrijf invulling kan geven aan de 1,5 meter economie.

Figuur 22: Ziet u een rol voor de overheid bij het invulling geven aan de 1,5 meter economie?*

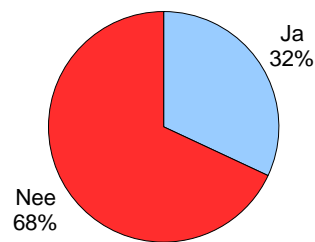
* Deze vraag is alleen gesteld aan bedrijven met 2 of meer werkzame personen

Alle bedrijven is gevraagd welke positieve en welke negatieve veranderingen ze in de economie verwachten op de middellange termijn (3 tot 5 jaar).

Vrijwel alle ondernemers verwachten een stevige recessie met langdurig doorwerkend omzetverlies, werkloosheid, faillissementen en minder middelen om te investeren. De consument heeft minder te besteden, besteedt minder buitenshuis en koopt meer online zodat fysieke winkels en andere bedrijven zullen verdwijnen. Consumenten worden bovendien terughoudender door onzekerheid en de angst voor (de terugkeer van) het virus of andere virussen. De overheid zal enerzijds moeten bezuinigen en de angst is daarbij dat daarnaast de belastingdruk zal toenemen, vooral ook voor het bedrijfsleven.

Maar er is ook een andere kant van de medaille. Veel ondernemers zien de coronacrisis ook als een adempauze, waarin we ons kunnen bezinnen op onze manier van produceren en consumeren. Zij uiten de wens dat deze bezinning leidt tot "duurzamer, efficiënter en lokaler werken", met een versnelling van verduurzaming, minder reizen (heel veel bedrijven hopen op het bestendigen van het thuis werken), minder congestie, een herbezinning op de globalisering met zijn lange productieketens en bewuster consumentengedrag, met oog voor lokale en kleine ondernemers. Ook zien bedrijven kansen op het gebied van online dienstverlening en verdere digitalisering.

Figuur 23: Heeft u een idee/product/kans waarbij de gemeentelijke overheid u kan helpen? (in %)

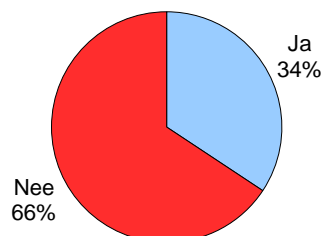

Een derde deel van alle bedrijven (32%) heeft een idee/product/kans waarbij de gemeentelijke overheid kan helpen (figuur 23). Eveneens een derde deel (34%) noemt nog iets anders wat de gemeente voor ze kan doen om goed uit de corona-crisis te komen (figuur 24).

Behalve suggesties voor de kortere termijn (doorzetten ondersteuningsmaatregelen, soepel omgaan met regels zoals voor de terrassen) pleiten veel ondernemers voor het uitzetten van opdrachten bij lokale ondernemers. Dat geldt voor de inkoop van diensten en producten, maar ook voor het investeringsbeleid, zoals de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Het promoten van Tilburg als aantrekkelijke city-trip raakt eveneens aan het vergroten van de bestedingen bij lokale ondernemers. Ook het snel verlenen van vergunningen voor toekomstige investeringen wordt genoemd.

Enkele ondernemers willen graag advies over hoe ze hun bedrijf in de toekomst gezond kunnen houden. Het is van belang ondernemers adequaat naar de juiste organisaties te verwijzen. In het algemeen wordt intensieve communicatie vanuit de gemeente op prijs gesteld: blijf ons informeren. Kernwoorden daarbij zijn duidelijkheid (o.a. over regels en mogelijkheden) en snelheid.

Figuur 24: Is er nog iets anders wat de gemeente voor u kan doen om goed uit de corona-crisis te komen?

Ter afsluiting van de vragenlijst konden alle respondenten nog specifieke vragen of opmerkingen kwijt. Dzee opmerkingen liggen in lijn met de overige enquêteresultaten. Waar relevant worden individuele vragen eruit gelicht en wordt met de betreffende ondernemers contact gezocht.

BIJLAGE 1: In welke andere branches zijn de bedrijven werkzaam

Open antwoorden op vraag 1 uit de vragenlijst

- Advies en ontwerp buitenruimte voor kinderen
- Architectuur
- Autobranches
- Automotive
- Automotive
- Autoschade
- Bedrukken kleding
- E-commerce
- Engineering K&L
- Facilitaire
- Garage/apk wezen
- Gemeente civiel openbare ruimte
- Gestopt
- Glaskunst - ambacht, (beroeps)educatie, detailhandel
- Grafisch/samenwerking met beperkte mensen
- Grafische branche
- ICT
- Jeugdzorg en wmo
- Kringloop
- Kunst, ambacht en volwasseneneducatie
- Maatschappelijke zorg
- Muziek onderwijs
- Muziekonderwijs
- Onderwijs
- Onderwijs
- Onderwijs
- Onderwijs
- Onderwijs
- Onderwijs : coaching
- Onderwijs/wetenschap
- Ontwerper
- R&D
- Re-integratie
- Scholing
- Schrijftolk
- Soc. wetenschappelijk onderzoek
- StudentenVereniging met Kroeg
- Tijdelijke waterinfra evenementen
- Uitvaartzorg
- Vervoersbranche
- Voeding en sport
- Wijkcentrum
- Workshops, detailhandel, webshop

BIJLAGE 2: Uitsplitsingen onderzoeksresultaten naar bedrijfsgrootte

In welke branche is uw bedrijf of het bedrijf waar u werkt werkzaam?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon Kolom %	2-4 personen Kolom %	5-9 personen Kolom %	10 of meer Kolom %	Kolom %
Industrie	4%	4%	7%	17%	5%
Transport & Logistiek	1%	0%	3%	6%	1%
Food	1%	3%	3%	5%	2%
Groothandel	2%	5%	5%	8%	3%
Zakelijke dienstverlening	34%	27%	22%	15%	31%
Detailhandel	7%	19%	17%	7%	9%
Horeca	2%	10%	14%	16%	5%
Bouw	5%	3%	10%	5%	5%
Vastgoed	2%	1%	0%	1%	2%
Leisure	2%	2%	1%	1%	2%
Telecom, Media & Technologie	5%	3%	2%	1%	4%
Anders, namelijk:	21%	15%	8%	7%	19%
Gezondheids- en Welzijnszorg	7%	4%	6%	8%	6%
Cultuur, Sport en Recreatie	6%	3%	4%	3%	5%

Is er voldoende werk voor het bedrijf?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon	2-4 personen	5-9 personen	10 of meer	
	Kolom %	Kolom %	Kolom %	Kolom %	Kolom %
Geen werk	29%	19%	20%	14%	26%
Veel minder werk dan voorheen	29%	36%	43%	38%	31%
Iets minder werk dan voorheen	18%	26%	20%	25%	20%
Gelijk gebleven	18%	16%	15%	15%	17%
Meer werk dan voorheen	6%	4%	3%	8%	5%

Is de werkgelegenheid (het aantal banen) in uw bedrijf veranderd sinds 1 maart 2020?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon	2-4 personen	5-9 personen	10 of meer	
	Kolom %	Kolom %	Kolom %	Kolom %	Kolom %
Sterk afgenomen	17%	20%	27%	20%	19%
Licht afgenomen	5%	10%	15%	17%	7%
Gelijk gebleven	58%	54%	45%	51%	56%
Licht toegenomen	0%	1%	3%	3%	1%
Sterk toegenomen	2%	1%	1%	1%	1%
Er is nu geen werkgelegenheid i.v.m. verplichte sluiting door coronamaatregelen van de overheid	18%	14%	9%	8%	16%

Indien het aantal banen binnen uw bedrijf sinds 1 maart is afgenomen, van welke medewerkers heeft het bedrijf afscheid moeten nemen?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon % van de respondenten	2-4 personen % van de respondenten	5-9 personen % van de respondenten	10 of meer % van de respondenten	% van de respondenten
Flexibele schil	12%	36%	58%	63%	26%
Vaste contracten	0%	9%	9%	7%	3%
Oudere medewerkers	0%	7%	0%	2%	1%
Jongere medewerkers	0%	2%	12%	5%	2%
Gesubsidieerde medewerkers	0%	0%	2%	1%	0%
Anders	61%	41%	35%	36%	52%
Vraag niet beantwoord	27%	11%	2%	6%	20%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Verwacht u dat na de corona-crisis de werkgelegenheid (het aantal banen) in uw bedrijf of het bedrijf waar u werkt terug komt tot op het niveau van voor 1 maart 2020?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon Kolom %	2-4 personen Kolom %	5-9 personen Kolom %	10 of meer Kolom %	Kolom %
Ja	50%	51%	40%	42%	49%
Nee, het aantal banen zal na de corona-crisis lager liggen	14%	13%	27%	26%	15%
Nee, het aantal banen zal na de corona-crisis juist hoger liggen	2%	2%	2%	3%	2%
Weet ik echt niet / kan ik nog niet inschatten	35%	34%	30%	29%	34%

Welke impact heeft de uitbraak van het coronavirus op uw bedrijf?

	Aantal werkzame personen				Totaal % van de respondenten
	1 persoon % van de respondenten	2-4 personen % van de respondenten	5-9 personen % van de respondenten	10 of meer % van de respondenten	
Tekort aan financiële middelen	35%	39%	37%	37%	36%
Moeilijkheden om financiering te krijgen	4%	11%	7%	10%	5%
Verplichte sluiting door maatregelen overheid	19%	21%	25%	29%	20%
Wegvallen vraag / afzet / markt	51%	58%	64%	57%	53%
Vertraging bestaande orders	20%	24%	32%	31%	22%
Lagere/ vertraagde aanmelding van klanten	29%	29%	38%	32%	30%
Verlies van bestaande klanten	24%	32%	34%	30%	26%
Derving van omzet	50%	69%	70%	68%	55%
Gebrek aan voorraad / leveranciers	5%	10%	11%	17%	7%
Geannuleerde kritieke vergaderingen, evenementen en/of internationale reizen	13%	14%	17%	16%	13%
HRM-problemen zoals veiligheid van medewerkers en ziek personeel	0%	3%	7%	19%	3%
Geen personeel voorhanden	1%	0%	2%	2%	1%
Anders	12%	7%	8%	10%	11%
Geen impact	9%	9%	4%	5%	8%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Is de omzet van uw bedrijf veranderd sinds 1 maart 2020?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon	2-4 personen	5-9 personen	10 of meer	
	Kolom %	Kolom %	Kolom %	Kolom %	Kolom %
Afgenomen	74%	75%	78%	77%	74%
Gelijk gebleven	21%	22%	18%	17%	21%
Toegenomen	4%	2%	2%	6%	4%
Weet ik niet	2%	1%	2%	0%	1%

Met welk percentage is de omzet van uw bedrijf afgenomen sinds 1 maart 2020?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon	2-4 personen	5-9 personen	10 of meer	
	Kolom %	Kolom %	Kolom %	Kolom %	Kolom %
Tussen 0 en 20%	15%	14%	14%	20%	15%
Tussen 20 en 40%	16%	22%	15%	20%	17%
Tussen 40 en 60%	13%	22%	15%	21%	15%
Tussen 60 en 80%	10%	13%	18%	12%	11%
Tussen 80 en 100%	21%	13%	28%	15%	20%
100% (geen omzet meer)	25%	16%	11%	13%	22%

Verwacht u dat uw bedrijf of het bedrijf waar u werkt door de huidige "intelligente lock down" zwaar in de problemen komt?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon Kolom %	2-4 personen Kolom %	5-9 personen Kolom %	10 of meer Kolom %	Kolom %
Ja, dat is nu al het geval	19%	17%	9%	11%	18%
Ja, binnen een maand	4%	6%	9%	3%	5%
Ja, binnen 2 maanden	6%	9%	7%	5%	6%
Ja, binnen 3 maanden	6%	10%	7%	10%	7%
Ja, binnen een half jaar	6%	6%	20%	11%	7%
Ja, maar pas later	4%	6%	10%	11%	5%
Nee, ik verwacht niet zwaar in de problemen te komen	38%	32%	20%	32%	36%
Weet ik niet / kan ik niet inschatten	16%	14%	20%	17%	16%

Welke maatregelen heeft uw bedrijf de afgelopen periode genomen in verband met de coronacrisis?

	Aantal werkzame personen				Totaal % van de respondenten
	1 persoon % van de respondenten	2-4 personen % van de respondenten	5-9 personen % van de respondenten	10 of meer % van de respondenten	
Bedrijf gesloten als gevolg van maatregelen van de overheid	18%	22%	22%	24%	19%
Bedrijf gesloten op eigen initiatief	11%	5%	11%	8%	10%
Verkorten van arbeidsuren	4%	17%	32%	30%	9%
Operationele kosten verlaagd	15%	26%	39%	43%	20%
Landelijke of lokale steunmaatregelen aangevraagd	25%	41%	49%	51%	30%
Krediet aangevraagd	4%	11%	9%	14%	6%
Medewerkers naar huis gestuurd om zoveel mogelijk thuis te werken	4%	24%	41%	50%	12%
Hygiënemaatregelen getroffen	19%	43%	64%	73%	28%
Betalingen / investeringen / marketing uitstellen	21%	31%	44%	47%	25%
Coronaprotocol opgesteld en gecommuniceerd	9%	34%	54%	70%	20%
Anders	20%	18%	8%	7%	18%
Geen maatregelen genomen	23%	8%	1%	1%	18%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Welke maatregelen gaat uw bedrijf nemen wanneer deze situatie langer gaat duren?

	Aantal werkzame personen				Totaal % van de respondenten
	1 persoon % van de respondenten	2-4 personen % van de respondenten	5-9 personen % van de respondenten	10 of meer % van de respondenten	
Geen extra maatregelen	44%	30%	21%	28%	39%
Productie verminderen	3%	4%	9%	10%	4%
Openingstijden verminderen	3%	11%	15%	11%	5%
Aanvragen financiële steun	28%	36%	45%	42%	31%
Aanvragen werktijdverkorting personeel	0%	11%	38%	24%	5%
Bedrijfssluiting (voor zover niet verplicht)	11%	9%	10%	6%	10%
Werktijdverkorting personeel	0%	13%	40%	25%	6%
Anders	22%	15%	14%	15%	20%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Welke van onderstaande maatregelen zijn bij u bekend?

	Aantal werkzame personen				Totaal % van de respondenten
	1 persoon % van de respondenten	2-4 personen % van de respondenten	5-9 personen % van de respondenten	10 of meer % van de respondenten	
Tijdelijke regeling tegemoetkoming loonkosten (NOW)	55%	80%	95%	96%	64%
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	87%	76%	69%	58%	82%
Verruiming Garantie Ondernemersfinanciering	21%	32%	30%	41%	25%
Verruiming Borgstelling MKB-kredieten (BMKB)	24%	36%	35%	54%	28%
Corona-overbruggingslening (COL) voor startups, scale-ups en innovatieve MKB-ers	16%	18%	13%	14%	16%
Tijdelijke borgstelling voor land- en tuinbouwbedrijven	2%	4%	2%	4%	3%
Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TGOS)	33%	49%	37%	42%	36%
Versoepeling uitstel van betaling van belastingen	72%	73%	75%	87%	73%
Versoepeling uitstel betaling gemeentelijke belastingen en heffingen	36%	46%	52%	54%	40%
Rentekorting kleine ondernemers op microkredieten Qredits	8%	10%	13%	8%	9%
Werk-samen.nl voor vraag en aanbod personeel	5%	6%	4%	10%	5%
Brabantleert.nl voor online scholing van personeel	3%	5%	3%	2%	3%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Van welke maatregelen maakt of gaat uw bedrijf gebruik maken?

	Aantal werkzame personen				Totaal % van de respondenten
	1 persoon % van de respondenten	2-4 personen % van de respondenten	5-9 personen % van de respondenten	10 of meer % van de respondenten	
Tijdelijke regeling tegemoetkoming loonkosten (NOW)	5%	55%	86%	84%	26%
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	70%	53%	43%	20%	60%
Verruiming Garantie Ondernemersfinanciering	2%	5%	4%	3%	2%
Verruiming Borgstelling MKB-kredieten (BMKB)	1%	5%	4%	7%	2%
Corona-overbruggingslening (COL) voor startups, scale-ups en innovatieve MKB-ers	2%	0%	3%	0%	2%
Tijdelijke borgstelling voor land- en tuinbouwbedrijven	0%	1%	3%	0%	0%
Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TGOS)	24%	44%	30%	27%	28%
Versoepeling uitstel van betaling van belastingen	41%	43%	49%	63%	44%
Versoepeling uitstel betaling gemeentelijke belastingen en heffingen	11%	20%	28%	28%	15%
Rentekorting kleine ondernemers op microkredieten Qredits	2%	1%	3%	1%	1%
Werk-samen.nl voor vraag en aanbod personeel	2%	2%	1%	2%	2%
Brabantleert.nl voor online scholing van personeel	2%	0%	1%	0%	2%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Heeft u voldoende informatie over de bovengenoemde maatregelen?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon	2-4 personen	5-9 personen	10 of meer	
	Kolom %	Kolom %	Kolom %	Kolom %	Kolom %
Ja	70%	82%	74%	78%	73%
Nu wel, omdat ik de link naar de regeling heb geopend en de informatie heb gelezen	13%	7%	13%	16%	12%
Nee, omdat ik niet weet waar ik een aanvraag moet indienen	5%	4%	5%	2%	5%
Nee, om een andere reden	12%	7%	7%	4%	10%

Alleen bedrijven die van één of meer maatregelen gebruik gaan maken.

Welke knelpunten ervaart u met de huidige maatregelen?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon	2-4 personen	5-9 personen	10 of meer	
	% van de respondenten	% van de respondenten	% van de respondenten	% van de respondenten	% van de respondenten
De regelingen zijn onduidelijk	25%	26%	31%	21%	25%
Ik weet niet bij wie ik wat kan aanvragen	11%	7%	13%	6%	10%
Afhandeling van mijn aanvraag duurt lang	28%	35%	21%	21%	28%
De regelingen bieden onvoldoende maatwerk	22%	42%	52%	48%	28%
Ik val buiten de regelingen	53%	35%	30%	25%	48%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%; Alleen bedrijven die van één of meer maatregelen gebruik gaan maken

Mist u een maatregel die uw bedrijf kan helpen?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon Kolom %	2-4 personen Kolom %	5-9 personen Kolom %	10 of meer Kolom %	Kolom %
Nee	75%	72%	65%	70%	73%
Ja	25%	28%	35%	30%	27%

Welke ontwikkelingen zijn in een stroomversnelling gekomen binnen uw bedrijf, en ervaart u als positief en gaat u verder ontwikkelen na de crisis?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon % van de respondenten	2-4 personen % van de respondenten	5-9 personen % van de respondenten	10 of meer % van de respondenten	% van de respondenten
Thuiswerken met behulp van digitale toepassingen	65%	42%	56%	62%	62%
Nieuwe productontwikkelingen	24%	20%	26%	19%	24%
Gewijzigde vraag van de markt	30%	46%	42%	30%	32%
Versnelde investeringen	5%	2%	10%	6%	5%
Anders	12%	22%	11%	18%	14%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

**Benut uw bedrijf de huidige periode om het personeel extra
(digitaal) bij te scholen?**

	Aantal werkzame personen			Totaal
	2-4 personen	5-9 personen	10 of meer	
	Kolom %	Kolom %	Kolom %	Kolom %
Nee	86%	78%	75%	81%
Ja	14%	22%	25%	19%

**Is uw bedrijf meer gaan samenwerken met andere bedrijven of
instellingen?**

	Aantal werkzame personen			Totaal
	2-4 personen	5-9 personen	10 of meer	
	Kolom %	Kolom %	Kolom %	Kolom %
Ja, tijdelijk	6%	10%	13%	9%
Ja, blijvend	5%	3%	2%	4%
Nee	89%	87%	85%	88%

Op welke manier kan uw bedrijf invulling geven aan de 1,5 meter economie?

	Aantal werkzame personen			Totaal
	2-4 personen	5-9 personen	10 of meer	
	% van de respondenten	% van de respondenten	% van de respondenten	% van de respondenten
Werken in aparte shifts (ploegendienst)	9%	10%	19%	12%
Combinatie van aanpassingen binnen het bedrijf en thuiswerken	22%	33%	51%	33%
Door (productie)processen anders in te richten	18%	25%	35%	25%
Anders	16%	19%	17%	17%
Ik hoef daar niets voor te veranderen	36%	22%	10%	25%
Mijn bedrijfsproces biedt geen mogelijkheid daar invulling aan te geven	18%	17%	11%	15%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Ziet u een rol voor de overheid bij het invulling geven aan de 1,5 meter economie?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon	2-4 personen	5-9 personen	10 of meer	
	Kolom %	Kolom %	Kolom %	Kolom %	Kolom %
Nee	100%	69%	55%	67%	66%
Ja	0%	31%	45%	33%	34%

Heeft u een idee/product/kans waarbij de gemeentelijke overheid u kan helpen?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon Kolom %	2-4 personen Kolom %	5-9 personen Kolom %	10 of meer Kolom %	Kolom %
Ja	32%	29%	34%	30%	32%
Nee	68%	71%	66%	70%	68%

Is er nog iets anders wat de gemeente voor u kan doen om goed uit de corona-crisis te komen?

	Aantal werkzame personen				Totaal
	1 persoon Kolom %	2-4 personen Kolom %	5-9 personen Kolom %	10 of meer Kolom %	Kolom %
Nee	100%	64%	66%	68%	66%
Ja	0%	36%	34%	32%	34%

BIJLAGE 3: Uitsplitsingen onderzoeksresultaten naar branche

Opmerking: in de tabellen in deze bijlage is de detailhandel inclusief bedrijven die vallen onder 'persoonlijke verzorging'.

Hoeveel personen zijn er op dit moment werkzaam bij uw bedrijf (uzelf meegeteld)?

	Branche						Totaal Kolom %
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel Kolom %	Bouw + Vastgoed Kolom %	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie Kolom %	Horeca Kolom %	Zakelijke dienstverlening Kolom %	Anders Kolom %	
1 persoon	54%	72%	72%	35%	81%	84%	74%
2 personen	4%	7%	7%	3%	6%	4%	5%
3 - 4 personen	9%	5%	9%	21%	5%	4%	7%
5 - 9 personen	9%	8%	6%	16%	4%	4%	6%
10 - 19 personen	8%	4%	2%	13%	2%	2%	3%
20 - 49 personen	9%	2%	1%	5%	2%	1%	3%
50 - 99 personen	4%	1%	1%	4%	0%	0%	1%
100 personen of meer	3%	2%	0%	2%	1%	0%	1%

Is er voldoende werk voor het bedrijf?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel Kolom %	Bouw + Vastgoed Kolom %	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie Kolom %	Horeca Kolom %	Zakelijke dienstverlening Kolom %	Anders Kolom %	
Geen werk	9%	11%	44%	73%	21%	19%	26%
Veel minder werk dan voorheen	44%	12%	26%	24%	32%	38%	31%
Iets minder werk dan voorheen	26%	19%	18%	3%	21%	19%	20%
Gelijk gebleven	16%	48%	8%	0%	19%	17%	17%
Meer werk dan voorheen	5%	9%	4%	0%	6%	6%	5%

Is de werkgelegenheid (het aantal banen) in uw bedrijf veranderd sinds 1 maart 2020?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel Kolom %	Bouw + Vastgoed Kolom %	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie Kolom %	Horeca Kolom %	Zakelijke dienstverlening Kolom %	Anders Kolom %	Kolom %
Sterk afgenomen	17%	13%	20%	29%	19%	17%	19%
Licht afgenomen	16%	10%	5%	4%	5%	9%	7%
Gelijk gebleven	66%	72%	42%	11%	65%	55%	56%
Licht toegenomen	1%	1%	0%	0%	1%	0%	1%
Sterk toegenomen	0%	4%	0%	2%	1%	3%	1%
Er is nu geen werkgelegenheid i.v.m. verplichte sluiting door corona-maatregelen van de overheid	0%	0%	33%	55%	9%	15%	16%

Indien het aantal banen binnen uw bedrijf sinds 1 maart is afgenomen, van welke medewerkers heeft het bedrijf afscheid moeten nemen?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel % van de respondenten	Bouw + Vastgoed % van de respondenten	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie % van de respondenten	Horeca % van de respondenten	Zakelijke dienstverlening % van de respondenten	Anders % van de respondenten	% van de respondenten
Flexibele schil	35%	30%	21%	72%	21%	18%	26%
Vaste contracten	5%	3%	0%	10%	3%	2%	3%
Oudere medewerkers	4%	0%	3%	0%	0%	0%	1%
Jongere medewerkers	4%	0%	1%	16%	1%	0%	2%
Gesubsidieerde medewerkers	0%	0%	1%	2%	0%	0%	0%
Anders	41%	53%	53%	30%	58%	58%	52%
Vraag niet beantwoord	19%	17%	24%	0%	19%	24%	20%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Verwacht u dat na de corona-crisis de werkgelegenheid (het aantal banen) in uw bedrijf of het bedrijf waar u werkt terug komt tot op het niveau van voor 1 maart 2020?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel Kolom %	Bouw + Vastgoed Kolom %	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie Kolom %	Horeca Kolom %	Zakelijke dienstverlening Kolom %	Anders Kolom %	Kolom %
Ja	49%	52%	36%	43%	52%	56%	49%
Nee, het aantal banen zal na de corona-crisis lager liggen	10%	16%	18%	28%	15%	12%	15%
Nee, het aantal banen zal na de corona-crisis juist hoger liggen	2%	4%	2%	0%	1%	3%	2%
Weet ik echt niet / kan ik nog niet inschatten	38%	28%	44%	28%	31%	29%	34%

Welke impact heeft de uitbraak van het coronavirus op uw bedrijf?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel % van de respondenten	Bouw + Vastgoed % van de respondenten	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie % van de respondenten	Horeca % van de respondenten	Zakelijke dienstverlening % van de respondenten	Anders % van de respondenten	% van de respondenten
Tekort aan financiële middelen	44%	15%	44%	71%	32%	27%	36%
Moeilijkheden om financiering te krijgen	6%	10%	9%	12%	2%	4%	5%
Verplichte sluiting door maatregelen overheid	5%	0%	36%	88%	7%	27%	20%
Wegvallen vraag / afzet / markt	63%	38%	55%	69%	57%	39%	53%
Vertraging bestaande orders	40%	28%	19%	6%	26%	10%	22%
Lagere/ vertraagde aanmelding van klanten	29%	11%	35%	8%	31%	36%	30%
Verlies van bestaande klanten	21%	10%	43%	25%	16%	34%	26%
Derving van omzet	61%	27%	60%	89%	53%	50%	55%
Gebrek aan voorraad / leveranciers	14%	2%	17%	7%	1%	3%	7%
Geannuleerde kritieke vergaderingen, evenementen en/of internationale reizen	4%	1%	19%	23%	14%	14%	13%
HRM-problemen zoals veiligheid van medewerkers en ziek personeel	6%	3%	3%	2%	2%	1%	3%
Geen personeel voorhanden	0%	4%	0%	1%	0%	1%	1%
Anders	4%	20%	10%	6%	12%	13%	11%
Geen impact	9%	19%	3%	0%	11%	7%	8%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Is de omzet van uw bedrijf veranderd sinds 1 maart 2020?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel Kolom %	Bouw + Vastgoed Kolom %	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie Kolom %	Horeca Kolom %	Zakelijke dienstverlening Kolom %	Anders Kolom %	Kolom %
Afgenomen	77%	42%	85%	100%	71%	73%	74%
Gelijk gebleven	17%	50%	11%	0%	25%	19%	21%
Toegenomen	6%	8%	3%	0%	3%	3%	4%
Weet ik niet	1%	0%	0%	0%	1%	5%	1%

Met welk percentage is de omzet van uw bedrijf afgenomen sinds 1 maart 2020?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel Kolom %	Bouw + Vastgoed Kolom %	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie Kolom %	Horeca Kolom %	Zakelijke dienstverlening Kolom %	Anders Kolom %	Kolom %
Tussen 0 en 20%	14%	42%	10%	9%	19%	13%	15%
Tussen 20 en 40%	38%	5%	13%	0%	17%	18%	17%
Tussen 40 en 60%	20%	22%	14%	8%	15%	13%	15%
Tussen 60 en 80%	9%	2%	12%	10%	14%	9%	11%
Tussen 80 en 100%	15%	19%	14%	23%	21%	28%	20%
100% (geen omzet meer)	4%	9%	36%	51%	14%	20%	22%

Verwacht u dat uw bedrijf of het bedrijf waar u werkt door de huidige "intelligente lock down" zwaar in de problemen komt?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel Kolom %	Bouw + Vastgoed Kolom %	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie Kolom %	Horeca Kolom %	Zakelijke dienstverlening Kolom %	Anders Kolom %	Kolom %
Ja, dat is nu al het geval	10%	12%	26%	19%	18%	14%	18%
Ja, binnen een maand	6%	1%	7%	19%	4%	1%	5%
Ja, binnen 2 maanden	12%	0%	7%	5%	6%	6%	6%
Ja, binnen 3 maanden	14%	2%	7%	9%	6%	7%	7%
Ja, binnen een half jaar	4%	1%	7%	14%	7%	12%	7%
Ja, maar pas later	4%	9%	5%	10%	3%	7%	5%
Nee, ik verwacht niet zwaar in de problemen te komen	30%	50%	30%	9%	41%	37%	36%
Weet ik niet / kan ik niet inschatten	21%	24%	12%	16%	15%	17%	16%

Welke maatregelen heeft uw bedrijf de afgelopen periode genomen in verband met de coronacrisis?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel % van de respondenten	Bouw + Vastgoed % van de respondenten	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie % van de respondenten	Horeca % van de respondenten	Zakelijke dienstverlening % van de respondenten	Anders % van de respondenten	% van de respondenten
Bedrijf gesloten als gevolg van maatregelen van de overheid	6%	0%	34%	84%	7%	24%	19%
Bedrijf gesloten op eigen initiatief	9%	9%	15%	10%	6%	11%	10%
Verkorten van arbeidsuren	19%	7%	8%	39%	4%	6%	9%
Operationele kosten verlaagd	28%	10%	21%	45%	21%	9%	20%
Landelijke of lokale steunmaatregelen aangevraagd	27%	15%	44%	63%	26%	22%	30%
Krediet aangevraagd	8%	1%	6%	15%	5%	6%	6%
Medewerkers naar huis gestuurd om zoveel mogelijk thuis te werken	19%	13%	6%	6%	13%	13%	12%
Hygiënemaatregelen getroffen	40%	41%	43%	19%	17%	25%	28%
Betalingen / investeringen / marketing uitstellen	31%	13%	28%	43%	26%	19%	25%
Coronaprotocol opgesteld en gecommuniceerd	30%	15%	25%	22%	14%	19%	20%
Anders	14%	17%	18%	2%	21%	21%	18%
Geen maatregelen genomen	16%	23%	7%	6%	29%	15%	18%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Welke maatregelen gaat uw bedrijf nemen wanneer deze situatie langer gaat duren?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel % van de respondenten	Bouw + Vastgoed % van de respondenten	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie % van de respondenten	Horeca % van de respondenten	Zakelijke dienstverlening % van de respondenten	Anders % van de respondenten	
Geen extra maatregelen	22%	71%	36%	29%	45%	34%	39%
Productie verminderen	8%	2%	4%	3%	4%	4%	4%
Openingstijden verminderen	11%	5%	7%	6%	2%	6%	5%
Aanvragen financiële steun	45%	13%	37%	51%	23%	33%	31%
Aanvragen werktijdverkorting personeel	10%	5%	5%	14%	4%	4%	5%
Bedrijfssluiting (voor zover niet verplicht)	14%	0%	5%	13%	12%	13%	10%
Werktijdverkorting personeel	12%	4%	5%	15%	4%	4%	6%
Anders	15%	7%	26%	14%	21%	20%	20%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Welke van onderstaande maatregelen zijn bij u bekend?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel % van de respondenten	Bouw + Vastgoed % van de respondenten	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie % van de respondenten	Horeca % van de respondenten	Zakelijke dienstverlening % van de respondenten	Anders % van de respondenten	% van de respondenten
Tijdelijke regeling tegemoetkoming loonkosten (NOW)	68%	58%	56%	77%	72%	55%	64%
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	65%	70%	78%	99%	88%	85%	82%
Verruiming Garantie Ondernemersfinanciering	36%	38%	16%	54%	25%	15%	25%
Verruiming Borgstelling MKB-kredieten (BMKB)	43%	44%	18%	50%	32%	16%	28%
Corona-overbruggingslening (COL) voor startups, scale-ups en innovatieve MKB-ers	12%	9%	13%	13%	23%	11%	16%
Tijdelijke borgstelling voor land- en tuinbouwbedrijven	4%	2%	2%	3%	4%	1%	3%
Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TGOS)	31%	17%	49%	68%	36%	24%	36%
Versoepeling uitstel van betaling van belastingen	81%	62%	70%	86%	81%	61%	73%
Versoepeling uitstel betaling gemeentelijke belastingen en heffingen	46%	26%	40%	73%	40%	31%	40%
Rentekorting kleine ondernemers op microkredieten Qredits	10%	7%	6%	17%	13%	3%	9%
Werk-samen.nl voor vraag en aanbod personeel	8%	2%	2%	2%	7%	6%	5%
Brabantleert.nl voor online scholing van personeel	4%	2%	3%	2%	5%	1%	3%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Van welke maatregelen maakt of gaat uw bedrijf gebruik maken?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel % van de respondenten	Bouw + Vastgoed % van de respondenten	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie % van de respondenten	Horeca % van de respondenten	Zakelijke dienstverlening % van de respondenten	Anders % van de respondenten	% van de respondenten
Tijdelijke regeling tegemoetkoming loonkosten (NOW)	44%	22%	21%	65%	20%	17%	26%
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	38%	43%	64%	77%	63%	63%	60%
Verruiming Garantie Ondernemersfinanciering	5%	0%	3%	7%	1%	0%	2%
Verruiming Borgstelling MKB-kredieten (BMKB)	8%	0%	2%	7%	1%	0%	2%
Corona-overbruggingslening (COL) voor startups, scale-ups en innovatieve MKB-ers	4%	0%	1%	0%	2%	3%	2%
Tijdelijke borgstelling voor land- en tuinbouwbedrijven	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TGOS)	13%	0%	47%	74%	17%	18%	28%
Versoepeling uitstel van betaling van belastingen	56%	46%	45%	57%	41%	32%	44%
Versoepeling uitstel betaling gemeentelijke belastingen en heffingen	13%	5%	18%	43%	11%	9%	15%
Rentekorting kleine ondernemers op microkredieten Qredits	0%	0%	0%	4%	4%	0%	1%
Werk-samen.nl voor vraag en aanbod personeel	1%	3%	2%	1%	2%	3%	2%
Brabantleert.nl voor online scholing van personeel	0%	0%	0%	2%	3%	3%	2%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Heeft u voldoende informatie over de bovengenoemde maatregelen?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel Kolom %	Bouw + Vastgoed Kolom %	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie Kolom %	Horeca Kolom %	Zakelijke dienstverlening Kolom %	Anders Kolom %	
Ja	71%	60%	68%	78%	77%	74%	73%
Nu wel, omdat ik de link naar de regeling heb geopend en de informatie heb gelezen	17%	29%	9%	17%	11%	10%	12%
Nee, omdat ik niet weet waar ik een aanvraag moet indienen	6%	1%	5%	3%	5%	5%	5%
Nee, om een andere reden	6%	10%	18%	2%	7%	11%	10%

Alleen bedrijven die van één of meer maatregelen gebruik gaan maken.

Welke knelpunten ervaart u met de huidige maatregelen?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel % van de respondenten	Bouw + Vastgoed % van de respondenten	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie % van de respondenten	Horeca % van de respondenten	Zakelijke dienstverlening % van de respondenten	Anders % van de respondenten	% van de respondenten
De regelingen zijn onduidelijk	27%	34%	38%	26%	16%	25%	25%
Ik weet niet bij wie ik wat kan aanvragen	12%	13%	9%	8%	11%	11%	10%
Afhandeling van mijn aanvraag duurt lang	24%	14%	38%	56%	23%	22%	28%
De regelingen bieden onvoldoende maatwerk	35%	24%	32%	49%	18%	32%	28%
Ik val buiten de regelingen	40%	61%	30%	14%	58%	59%	48%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%; Alleen bedrijven die van één of meer maatregelen gebruik gaan maken

Welke ontwikkelingen zijn in een stroomversnelling gekomen binnen uw bedrijf, en ervaart u als positief en gaat u verder ontwikkelen na de crisis?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel % van de respondenten	Bouw + Vastgoed % van de respondenten	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie % van de respondenten	Horeca % van de respondenten	Zakelijke dienstverlening % van de respondenten	Anders % van de respondenten	% van de respondenten
Thuiswerken met behulp van digitale toepassingen	48%	61%	34%	4%	82%	63%	62%
Nieuwe productontwikkelingen	28%	9%	28%	19%	22%	25%	24%
Gewijzigde vraag van de markt	47%	35%	32%	51%	27%	33%	32%
Versnelde investeringen	9%	2%	9%	9%	3%	2%	5%
Anders	14%	7%	23%	35%	11%	10%	14%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Benut uw bedrijf de huidige periode om het personeel extra (digitaal) bij te scholen?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel Kolom %	Bouw + Vastgoed Kolom %	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie Kolom %	Horeca Kolom %	Zakelijke dienstverlening Kolom %	Anders Kolom %	Kolom %
Nee	85%	79%	83%	85%	73%	82%	81%
Ja	15%	21%	17%	15%	27%	18%	19%

Is uw bedrijf meer gaan samenwerken met andere bedrijven of instellingen?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel Kolom %	Bouw + Vastgoed Kolom %	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie Kolom %	Horeca Kolom %	Zakelijke dienstverlening Kolom %	Anders Kolom %	
Ja, tijdelijk	10%	8%	8%	14%	7%	8%	9%
Ja, blijvend	3%	0%	4%	0%	6%	4%	4%
Nee	88%	92%	88%	86%	86%	88%	88%

Op welke manier kan uw bedrijf invulling geven aan de 1,5 meter economie?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel % van de respondenten	Bouw + Vastgoed % van de respondenten	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie % van de respondenten	Horeca % van de respondenten	Zakelijke dienstverlening % van de respondenten	Anders % van de respondenten	% van de respondenten
Werken in aparte shifts (ploegendienst)	20%	6%	13%	4%	11%	9%	12%
Combinatie van aanpassingen binnen het bedrijf en thuiswerken	43%	37%	22%	5%	47%	35%	33%
Door (productie)processen anders in te richten	33%	17%	28%	23%	16%	29%	25%
Anders	7%	13%	29%	13%	18%	15%	17%
Ik hoef daar niets voor te veranderen	24%	37%	27%	5%	32%	21%	25%
Mijn bedrijfsproces biedt geen mogelijkheid daar invulling aan te geven	9%	7%	8%	59%	9%	14%	15%

Meerkeuzevraag; het totaal is daarom meer dan 100%.

Ziet u een rol voor de overheid bij het invulling geven aan de 1,5 meter economie?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel Kolom %	Bouw + Vastgoed Kolom %	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie Kolom %	Horeca Kolom %	Zakelijke dienstverlening Kolom %	Anders Kolom %	Kolom %
Nee	78%	74%	65%	50%	56%	75%	66%
Ja	22%	26%	35%	50%	44%	25%	34%

Heeft u een idee/product/kans waarbij de gemeentelijke overheid u kan helpen?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel Kolom %	Bouw + Vastgoed Kolom %	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie Kolom %	Horeca Kolom %	Zakelijke dienstverlening Kolom %	Anders Kolom %	Kolom %
Ja	29%	16%	35%	41%	33%	33%	32%
Nee	71%	84%	65%	59%	67%	67%	68%

Is er nog iets anders wat de gemeente voor u kan doen om goed uit de corona-crisis te komen?

	Branche						Totaal
	Industrie + Food + Transport & Logistiek + Groothandel Kolom %	Bouw + Vastgoed Kolom %	Detailhandel + Leisure + Cultuur, Sport en Recreatie Kolom %	Horeca Kolom %	Zakelijke dienstverlening Kolom %	Anders Kolom %	Kolom %
Nee	74%	86%	58%	36%	72%	67%	66%
Ja	26%	14%	42%	64%	28%	33%	34%

BIJLAGE 4: Vragenlijst

De gemeente Tilburg wil u graag een aantal vragen stellen over de effecten die de uitbraak van het coronavirus heeft op uw bedrijf, het maatregelenpakket van de overheid, de bedreiging die u ziet en kansen en mogelijkheden nu en na de coronacrisis.

Indien een bepaalde vraag niet op uw situatie van toepassing is, dan kunt u deze overslaan.

1. In welke branche is uw bedrijf of het bedrijf waar u werkt werkzaam?

- Industrie
- Transport & Logistiek
- Food
- Groothandel
- Zakelijke dienstverlening
- Detailhandel
- Horeca
- Bouw
- Vastgoed
- Leisure
- Telecom, Media & Technologie
- Anders, namelijk: .....

2. Hoeveel personen zijn er op dit moment werkzaam bij uw bedrijf (uzelf meegeteld)?

Tel ook mensen mee die tijdelijk thuis zitten en geen werk verrichten, maar wel op de loonlijst staan. Het gaat om het aantal banen.

- 1 persoon
- 2 personen
- 3 - 4 personen
- 5 - 9 personen
- 10 - 19 personen
- 20 - 49 personen
- 50 - 99 personen
- 100 personen of meer

EFFECTEN BINNEN HET BEDRIJF

3. Is er voldoende werk voor het bedrijf?

- Geen werk
- Veel minder werk dan voorheen
- Iets minder werk dan voorheen
- Gelijk gebleven
- Meer werk dan voorheen

4. Is de werkgelegenheid (het aantal banen) in uw bedrijf veranderd sinds 1 maart 2020?

- Sterk afgenomen
- Licht afgenomen
- Gelijk gebleven
- Licht toegenomen
- Sterk toegenomen
- Er is nu geen werkgelegenheid i.v.m. verplichte sluiting door corona-maatregelen van de overheid

5. Indien het aantal banen binnen uw bedrijf sinds 1 maart is afgenomen, van welke medewerkers heeft het bedrijf afscheid moeten nemen?

(meerdere antwoorden mogelijk)

- Flexibele schil
- Vaste contracten
- Oudere medewerkers
- Jongere medewerkers
- Gesubsidieerde medewerkers
- Anders, namelijk: .....

6. **Verwacht u dat na de corona-crisis de werkgelegenheid (het aantal banen) in uw bedrijf of het bedrijf waar u werkt terug komt tot op het niveau van voor 1 maart 2020?**
- Ja
  - Nee, het aantal banen zal na de corona-crisis lager liggen
  - Nee, het aantal banen zal na de corona-crisis juist hoger liggen
  - Weet ik echt niet / kan ik nog niet inschatten
7. **Welke impact heeft de uitbraak van het coronavirus op uw bedrijf? (meerdere antwoorden mogelijk)**
- Tekort aan financiële middelen
  - Moeilijkheden om financiering te krijgen
  - Verplichte sluiting door maatregelen overheid
  - Wegvallen vraag / afzet / markt
  - Vertraging bestaande orders
  - Lagere/ vertraagde aanmelding van klanten
  - Verlies van bestaande klanten
  - Derving van omzet
  - Gebrek aan voorraad / leveranciers
  - Geannuleerde kritieke vergaderingen, evenementen en/of internationale reizen
  - HRM-problemen zoals veiligheid van medewerkers en ziek personeel
  - Geen personeel voorhanden
  - Anders, namelijk: .....
  - Geen impact
8. **Is de omzet van uw bedrijf veranderd sinds 1 maart 2020?**
- Afgenomen
  - Gelijk gebleven
  - Toegenomen
  - Weet ik niet
- 8a. **Met welk percentage is de omzet van uw bedrijf afgenomen sinds 1 maart 2020? (zo nodig schatten)**
- Tussen 0 en 20%
  - Tussen 20 en 40%
  - Tussen 40 en 60%
  - Tussen 60 en 80%
  - Tussen 80 en 100%
  - 100% (geen omzet meer)
- 8b. **Met welk percentage is de omzet van uw bedrijf toegenomen sinds 1 maart 2020? (zo nodig schatten)**
- Tussen 0 en 20%
  - Tussen 20 en 40%
  - Tussen 40 en 60%
  - Tussen 60 en 80%
  - Tussen 80 en 100%
  - 100% (verdubbeling omzet)
9. **Verwacht u dat uw bedrijf of het bedrijf waar u werkt door de huidige "intelligente lock down" zwaar in de problemen komt?**
- Ja, dat is nu al het geval
  - Ja, binnen een maand
  - Ja, binnen 2 maanden
  - Ja, binnen 3 maanden
  - Ja, binnen een half jaar
  - Ja, maar pas later
  - Nee, ik verwacht niet zwaar in de problemen te komen
  - Weet ik niet / kan ik niet inschatten

10. Welke maatregelen heeft uw bedrijf de afgelopen periode genomen in verband met de coronacrisis? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Bedrijf gesloten als gevolg van maatregelen van de overheid
- Bedrijf gesloten op eigen initiatief
- Verkorten van arbeidsuren (o.a. door aangevraagde werktijdverkorting en/of tijdelijke contracten en flex-contracten van medewerkers ontbonden)
- Operationele kosten verlaagd
- Landelijke of lokale steunmaatregelen aangevraagd
- Krediet aangevraagd
- Medewerkers naar huis gestuurd om zoveel mogelijk thuis te werken
- Hygiënemaatregelen getroffen (zoals mondkapjes, extra handgel)
- Betalingen / investeringen / marketing uitstellen
- Coronaprotocol opgesteld en gecommuniceerd
- Anders, namelijk: .....
- Geen maatregelen genomen

11. Welke maatregelen gaat uw bedrijf nemen wanneer deze situatie langer gaat duren?

- Geen extra maatregelen
- Productie verminderen
- Openingstijden verminderen
- Aanvragen financiële steun
- Aanvragen werktijdverkorting personeel
- Bedrijfssluiting (voor zover niet verplicht)
- Werktijdverkorting personeel
- Anders, namelijk: .....

MAATREGELENPAKKET VAN DE OVERHEID

12. Welke van onderstaande maatregelen zijn bij u bekend?

(meerdere antwoorden mogelijk)

- Tijdelijke regeling tegemoetkoming loonkosten (NOW)
- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)
- Verruiming Garantie Ondernemersfinanciering
- Verruiming Borgstelling MKB-kredieten (BMKB)
- Corona-overbruggingslening (COL) voor startups, scale-ups en innovatieve MKB-ers
- Tijdelijke borgstelling voor land- en tuinbouwbedrijven
- Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TGOS)
- Versoepeling uitstel van betaling van belastingen
- Versoepeling uitstel betaling gemeentelijke belastingen en heffingen
- Rentekorting kleine ondernemers op microkredieten Qredits
- Werk-samen.nl voor vraag en aanbod personeel
- Brabantleert.nl voor online scholing van personeel

13. Van welke maatregelen maakt of gaat uw bedrijf gebruik maken?

Achter iedere maatregel staat een link naar een website met informatie over de betreffende maatregel. Als u deze informatie wilt lezen, klik dan op de link. De website wordt in een apart venster geopend. Keer na het lezen terug naar de vragenlijst.

- Tijdelijke regeling tegemoetkoming loonkosten (NOW), info: uwv.nl
- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), info: rijksoverheid.nl
- Verruiming Garantie Ondernemersfinanciering, info: rvo.nl
- Verruiming Borgstelling MKB-kredieten (BMKB), info: rvo.nl
- Corona-overbruggingslening (COL) voor startups, scale-ups en innovatieve MKB-ers info: rom-nederland.nl
- Tijdelijke borgstelling voor land- en tuinbouwbedrijven, info: rvo.nl.
- Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TGOS), info: rvo.nl
- Versoepeling uitstel van betaling van belastingen, info: belastingdienst.nl
- Versoepeling uitstel betaling gemeentelijke belastingen en heffingen, info: belastingen-ondernemers
- Rentekorting kleine ondernemers op microkredieten Qredits, info: qredits.nl
- Werk-samen.nl voor vraag en aanbod personeel, info: werk-samen.nl
- Brabantleert.nl voor scholing van personeel, info: brabantleert.nl

Indien bij vraag 12 één of meer maatregelen zijn aangevinkt:

14. Heeft u voldoende informatie over de bovengenoemde maatregelen?

- Ja
- Nu wel, omdat ik de link naar de regeling heb geopend en de informatie heb gelezen
- Nee, omdat ik niet weet waar ik een aanvraag moet indienen
- Nee, omdat: .....

Indien bij vraag 12 één of meer maatregelen zijn aangevinkt:

15. Welke knelpunten ervaart u met de huidige maatregelen?

(meerdere antwoorden mogelijk)

- De regelingen zijn onduidelijk
- Ik weet niet bij wie ik wat kan aanvragen
- Afhandeling van mijn aanvraag duurt lang
- De regelingen bieden onvoldoende maatwerk
- Ik val buiten de regelingen, omdat: .....

16. Mist u een maatregel die uw bedrijf kan helpen?

- Nee
- Ja, welke maatregel: .....

KANSEN EN MOGELIJKHEDEN

17. Welke ontwikkelingen zijn in een stroomversnelling gekomen binnen uw bedrijf, en ervaart u als positief en gaat u verder ontwikkelen na de crisis?

- Thuiswerken met behulp van digitale toepassingen
- Nieuwe productontwikkelingen
- Gewijzigde vraag van de markt
- Versnelde investeringen
- Anders, namelijk: .....

Indien 2 of meer werkzame personen:

18. Benut uw bedrijf de huidige periode om het personeel extra (digitaal) bij te scholen?

- Nee
- Ja, namelijk: .....

Indien 2 of meer werkzame personen:

19. Is uw bedrijf meer gaan samenwerken met andere bedrijven of instellingen?

- Ja, tijdelijk
- Ja, blijvend, namelijk met: .....
- Nee

Indien 2 of meer werkzame personen:

20. Op welke manier kan uw bedrijf invulling geven aan de 1,5 meter economie?

(meerdere antwoorden mogelijk)

- Werken in aparte shifts (ploegendienst)
- Combinatie van aanpassingen binnen het bedrijf en thuiswerken
- Door (productie)processen anders in te richten
- Anders, namelijk: .....
- Ik hoef daar niets voor te veranderen
- Mijn bedrijfsproces biedt geen mogelijkheid daar invulling aan te geven

Indien 2 of meer werkzame personen:

21. Ziet u een rol voor de overheid bij het invulling geven aan de 1,5 meter economie?

- Nee
- Ja, namelijk: .....

22a. Welke positieve veranderingen in de economie verwacht u op de middellange termijn (3 tot 5 jaar)?

.....

22b. Welke negatieve veranderingen in de economie verwacht u op de middellange termijn (3 tot 5 jaar)?

.....

23. Heeft u een idee/product/kans waarbij de gemeentelijke overheid u kan helpen?

- Ja, u kunt mij helpen met het volgende: .....
- Nee

24. Is er nog iets anders wat de gemeente voor u kan doen om goed uit de corona-crisis te komen?

- Nee
- Ja, namelijk: .....

TOT SLOT

25. Heeft u nog specifieke vragen of opmerkingen? Gebruik dan hiervoor onderstaande ruimte.

.....

26. Als de door u in de vorige vraag gemaakte opmerking of vraag daartoe aanleiding geeft, mogen wij dan per mail of telefoon contact met u opnemen?

- Ja
- Nee

Zo ja, wilt u dan hieronder uw contactgegevens invullen.

Bedrijfsnaam:

Uw naam:

E-mailadres:

Telefoonnummer:

Hartelijk dank voor uw deelname aan deze enquête.